

## POSTANOWIENIE

20 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 20 czerwca 2024 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa E. F. i C. F.  
przeciwko A. S.  
o zapłatę,  
na skutek skargi kasacyjnej A. S.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu  
z 21 grudnia 2022 r., I ACa 484/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powódki E.F. 5 400 zł (pięć tysięcy czterysta) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 21 grudnia 2022 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację pozwanego A. S. od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 26 stycznia 2022 r. w sprawie z powództwa E. F. i C. F. o zapłatę.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości oraz domagał się uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powódka E. F. wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzeczenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano szereg istotnych zagadnień prawnych, które sformułowano w formie następujących pytań: (a) „czy w przypadku zawarcia umowy przedwstępnej przez małżonków, w sytuacji, gdy jeden z małżonków prowadzi działalność gospodarczą i zgodnie okolicznościami zawarcia i realizacji umowy przedwstępnej oraz zgodnie z jego oświadczeniem złożonym w umowie przedwstępnej, wynika, że zawiera on umowę w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, okresy przedawnienia wierzytelności z tytułu zwrotu zaliczki wpłaconej wskutek zawarcia umowy przedwstępnej, dla każdego z małżonków mogą być różne, tj. dla małżonka prowadzącego działalność gospodarczą okres przedawnienia wynosi 3 lata a dla małżonka nie prowadzącego działalność gospodarczą okres przedawnienia oblicza się na zasadach ogólnych i wynosi 6 lat (dla rozstrzyganej sprawy 10 lat)”; (b) „czy weksel gwarancyjny wystawiony przez wystawcę nie będącym dłużnikiem osobistym remitenta z umowy zabezpieczonej wystawionym wekslem, wystawiony wyłącznie na zlecenie małżonka prowadzącego działalność gospodarczą dla zabezpieczenia zwrotu zaliczki z umowy przedwstępnej zawartej przez remitenta w ramach i w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, obejmuje wyłącznie upoważnienie do jego uzupełnienia przed upływie okresu przedawnienia liczonego dla wierzytelności powstałej w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą czy też okres przedawnienia zostaje przedłużony do okresu przedawnienia na zasadach ogólnych w przypadku nabycia weksla w drodze spadku przez spadkobierców remitenta nie prowadzących działalność gospodarczą”; (c) „czy remitent weksla gwarancyjnego, czy też jego następcy są upoważnieni do uzupełnienia weksla datą jego wykupu w której to dacie wierzytelność pierwotna, zabezpieczona wekslem nie jest wymagalna i czy weksel może być uzupełniony datą wykupu wcześniejszą od daty wymagalności wierzytelności zabezpieczonej”; (d) „czy dopuszczalna prawem jest sytuacja, w której istnieje wymagalna wierzytelność z weksla gwarancyjnego przy jednoczesnym braku wymagalności wierzytelności ze stosunku podstawowego zabezpieczonego wekslem gwarancyjnym”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie

objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. W istocie zagadnienia prawne wskazane przez skarżącego są pytaniami o trafność stanowiska Sądu Apelacyjnego wyrażonego w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy i polemiką z tym stanowiskiem, związaną z zastosowaniem konkretnych przepisów prawa. Na gruncie mniejszej sprawy wystawca weksla (jako osoba fizyczna) był prezesem zarządu spółki, w imieniu której zawarł umowę przedwstępną z remitentem oraz jego małżonką. Wystawiony weksel poręczał za zobowiązanie spółki. Wystawca przyjął na siebie bezwarunkową odpowiedzialność za zapłatę oznaczonej sumy pieniężnej. Po śmierci małżonka (remitenta), udział, który przypadł mu w majątku wspólnym, wszedł w skład majątku spadkowego, który nabyli w drodze dziedziczenia ustawowego spadkobiercy. W konsekwencji spadkobiercy nabywają wszystkie prawa spadkodawcy, w tym uprawnienie do uzupełnienia weksla, bowiem uprawnienie do uzupełnienia weksla może zostać przeniesione na inną osobę w drodze sukcesji uniwersalnej (zob. postanowienie SN z 25 czerwca 2019 r., II CSK 680/18).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i § 1<sup>1</sup> k.p.c. w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c., z uwzględnieniem § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

[ms]

